

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
 Helyben: Vidéken:
 Egész évre 4 korona | Egész évre 5 K 20 fill.
 Fél évre 2 " | Fél évre 2 " 60 "
 Negyed évre 1 " | Negyed évre 1 " 30 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

HIRDETÉSEKET
 jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.
 Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 50 fillér. —
 Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyilttéri közle-
 mények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség:
Pandató-utca 680. szám.
 Kiadóhivatal:
„Pannonia“ könyvkereskedés
 Baross-utca 74. szám.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

III. évfolyam

1906. július hó 29.

30-ik szám.

Rendezzük a piacot.

Fényüzéssel, költséget nem kimélve gazdagon rendezkedett be városunk, a modern élet igényeihez képest bőkezűen hozta meg az áldozatokat, hogy a fejlődő városok sorába emelkedjék, szinte versenyre kelt a többivel s tele marokkal szórta a pénzt és így rohamosan bele jutott a haladás sodrába. A drága alkotások egész sorozata emelkedett fel néhány év alatt; mint valami divatbáb külsőleg felcziczomázta magát a város, nem törődve azzal, hogy az adósság csinálással milyen óriási terheket rak a polgárság görnyedező vállaira. A város lakossága aggódó lélekkel fogadta a rohamos haladásának külső megnyilvánulását, mert a közterhek emelkedésével szemben semmiféle oly intézkedésnek szándékát sem tudta felfedezni, amely az ipar fellendítésére, a kereskedelmi forgalom növelésére irányult volna, avagy új kereset források nyitását czélozta volna, hogy a közterhek viselésére a polgárságot képessé tegye. A százezrekbe kerülő alkotások létesítése után az alkotók pihenőre tértek s kéjlegve fűrűdtek a dicsőség sugaraiban.

Csak arra volt gondjuk, hogy a dicséretet zengő kürtök harsogása egyaránt zugjon végig hegyen völgyön át.

Nem kicsinyeljük az alkotásokat, egyik-másikra nagy szüksége volt a város lakosságának; távol legyen hát tőlünk, hogy azokban gáncsolat keressünk, de ezekben az alkotásokban még nem találjuk meg városunk fejlődését és haladását. Nagyon messze vagyunk még a jól berendezett városi élettől. Sokat kell tennünk arra, hogy városunk lakossága megtalálja itt midazt, ami a megélhetés feltételeihez tartozik. A polgárság boldogulásának és megélhetésének előmozdítására ugyszólván semmi sem történt. A város vezető férfiai az ipar és kereskedelmi forgalom fellendítésére nézve alig tettek valamit.

A város hajdan virágzó ipara és kereskedelme hanyatlott az utóbbi évek alatt, ellenben a megélhetés nehézségei felette növekedtek. A megélhetés csaknem drágább Komáromban, mint bárhol az országban, ez oly elvitathatlan tény, amit tagadni nem lehet.

Komárom valamikor nagy gabona kereskedelemmel bírt, ma gabona pia-

czunk nincs, vagy legalább is oly kicsiny, hogy számításba sem vehető. A csallóközi vasut e tekintetben közgazdasági viszonyainkon mit sem lendített, sőt a forgalmat elvonta városunktól.

De ezuttal a gabona piacczal bővebben nem foglalkozunk, hanem városunk egészséges berendezésének egyik legfőbb hiányára mutatunk rá. Legsürgősebb és a város lakosságát közvetlenül érintő felette nagy jelentőségű kérdés megoldása áll előttünk: az élelmi piac rendezése. E kérdés állandóan felszinen van már évek óta, de sem városunk hatósága, sem a bizottsági közgyűlés nem tett e dologban semmit sem.

A legtöbb város elsősorban gondoskodik arról, hogy jó és olcsó élelmi piacot biztosítson a lakosság számára s megvédje a közönség érdekeit; szabályrendelettel, hatósági intézkedésekkel szabályozza a czikkek árusítását; nálunk azonban semmiféle szabály nem védi a fogyasztó közönség érdekeit, és így ki van téve az üzérkedő árusítóknak.

Az élelmi czikkek, baromfi s egyéb piaci áru behozatalát amugy is megne-

„KOMÁROM és VIDÉKE“ TÁRCZÁJA.

Hejh de sok az ! . . .

Hejh de sok az ellenséged
Magyarom!

Hanem azért győzni fogsz te
Valamennyi czudaron!

Csak nem azért tartott meg az
Istened,

Hogy éppen most törölje el
Emlékedet is veled.

Ezer éven által, annyi
Baj között,

Sötét gyászba a te arczod
Hejh de gyakran öltözött!

Meg-meg vérzett ellenséged
Fegyvere.

Fájt a sebed . . . kiheverted . . .
Nem pusztultál el bele.

Igazság a te fegyvered
Magyarom!

Bármennyi az ellenséged:
Győzni fogsz te valamennyi czudaron!

Nagy Lajos.

MANÖVER.

Irta: ZÖLDI MÁRTON.

Voják Józsefet félemeletesen okos embernek tartották. Kisvárosban mindig nagy respektusnak örvendenek azok, akik vagyont tudnak szerezni.

És méltán. A vagyonszerzés, akármilyen ideálisan vélekedjünk is, a szellemi kvalitásokon kívül szorgalmat, önmegtartóztatást és energiát feltételez. Voják József egyszerű pékmesterből küzdötte fel magát a félmilliomosok rangosztályába. Csodálatos üzleti leleményessége volt. A házat, telket, tanyát, amit vásárolt, mintha áldás lengte volna körül. Rohamosan emelkedett az értéke.

És folyton vásárolt. Egyszer nagyot néztek az emberek. Ez akkor történt, mikor Voják József egy félig rombadólt várkastélyt vett meg, aztán nagy költséggel kitataroztatta.

— Ebbe belébukik mondották az emberek.

Ötvenezer forintot nyert rajta. Már mikor megvette tudta, hogy kinek fogja eladni.

Általában szeretett amatőröknek eladni egy-egy szép tanyát, gyümölcsöst, villát. Az amatőrök jobban fizetnek. Azok poézisért is pénzt adnak.

Ezt Voják József nagyon jól tudta, ámbar benne nem volt egy poétikus vonás sem. Hüvös, józan volt mindenben. Még a közügyek megítélésében is.

Ami a közügyeket illeti, érdeklődése csak platonikus volt. Ő maga sohasem vállalt tisztséget. Az ilyesmi idő- és pénz pazarlással jár. Még a képviselő választásoknál is csak akkor adta le szavazatát, ha kocsin jöttek érte és ha nagyon ráért.

Épp ezért mindenki megfoghatatlannak találta, hogy egyetlen fiát, Istvánt a katonai pályára adta. Huszárnak, Ez tudvalevőleg nem olcsó multság. De Voják különösen belevásárolt a huszárságba. A fiu már hadnagy korában ugyancsak dobálta a pénzt. Az öreg rövid két év alatt háromszor fizette ki a hadnagy ur adósságát.

Aztán jótékony szünet következett. István vagy másfél esztendeig szolidul mutatkozott, beérte az apanázsza. De jól mondja a római filozofus Szeneka, hogy a szelidített vadállatnak nem szabad hinni. Mikor Voják István főhadnagy lett, ismét adósságokat kellett csinálni. Az öreg ismét az előtt a dilemma előtt állott, hogy vagy kvietálni kell a fiával, vagy kifizeti az adósságot.

hezítik a vámok és helypénzek, ami ennek daczára bejön, azt pedig az ismételárusítók és a kófák a termelőtől már a vámnál összevásárolják s így a termelőt a fogyasztótól elzárják. A piacon a fogyasztó már nem a termelő kezéből, hanem az ismételárusítótól vásárolhat csak, és így drágábban kell megfizetni a cikket, mintha közvetlenül a termelőtől vehetné meg. Az elárusítók itt a fogyasztót elzárják a termelőtől, s a piacot a maguk részére mintegy monopolizálják.

Nagyon szép a szabad kereskedelem, de ahhoz senkinek nincs joga, hogy utjába álljon a fogyasztónak, amikor a szükségleteit közvetlenül a termelőtől ohajtja beszerezni; már pedig városunk fogyasztó közönsége teljesen az elárusítók kénye-kedvének van kiszolgáltatva.

A hatóságnak nem csak jogában áll, de kötelessége, hogy a közönséget megvédje a kizsákmányolástól. A szabad kereskedelem sérelme nélkül elrendelheti a város, hogy az elárusítók máshol, mint a piacon nem vásárolhatnak, tehát nem foghatják el a behozott cikkeket a vámnál; elrendelheti hogy kofáknak csak bizonyos meghatározott idő után szabad vásárolni, amikor a közönség szükségleteit már kielégíthette. Ez esetben az elárusítók nem uralkodhatnának az élelmi piac felett a közönség rovására s nem volna módjukban, hogy az élelmi cikkek árát úgy szabják meg, mint ahogy nekik tetszik. Piaczünk drágaságának legfőbb s talán egyedüli oka a piac rendezetlen viszonyaiban rejlik.

Itt volna már az ideje, hogy a város komolyan gondoskodjék a polgárság védelméről is s végre valahára fogjon hozzá az élelmi piac rendezésének munkájához. Amikor ide csalogatták a város vezetői a különböző

hivatalokat, amikor közel van a főgymnasium felállítása, a piac rendezése nem maradhat el. A városi bizottsági tagok vessék fel e kérdést a legközelebbi közgyűlésen és lássanak hozzá komolyan, hogy a tarthatatlan állapotoknak legyen vége.

Iskolai mizeriák.

Szépségtapasszal nem lehet eltakarni a kóros betegségek fekélyeit, mert sokkal nagyobb terjedelműek azok, mint hogy apró flastromocskákkal el lehetne rejteni; a kendőzés ott már nem használ semmit, a hol a kelevény felfakadt.

A szervezetben támadt betegség csiráit egy ideig el lehet titkolni, a sebeket itt-ott el lehet takarni mindaddig, míg a test leplezett részein vannak, de a mikor az arcra ülnek ki s egészen elterjednek, akkor hiába való minden kuruzslás, minden szépítgetés; a kuruzslók minél jobban kenegetik a boszorkánykonyha bűvös zsiradékaival, annál nagyobb erővel tör ki a kórság.

Községi iskolánk szervezetében is rég óta lappangó betegség csirái fészkeltek be magukat, évek óta a legveszedelmesebb kóros nyavalyák lepték el, de a kuruzsló bábák serege mindég eltitkolta a bajt, sőt kotyvalékaival hízta a sebeket és inkább arra törekedett, hogy inficziálja az egész szervezetet, mintsem hogy kiirtotta volna a betegség csiráit. A községi iskola beléletében és vezetésében a megromlott és összedőlő rendszer oly erős gyökereket vert, hogy azzal szemben a tanító testület komoly és hivatása magaslatán álló tagjai is tehetetlenül állottak s mintha suggestió hatása alatt állottak volna, képtelenek voltak a rendszer nyomása alól kiszabadulni. Az iskola belélete, szervezeti működése, a tanítás testületi élete fölé sűrű homály borult s községi iskolánk csaknem minden ügye a titokzatosság leple alá rejtő-

zött ugyanarra, hogy a közönség és a nagy nyilvánosság az ott történt eseményekről a maguk valóságában soha sem értesülhetett. Olyan volt az iskola, mint a jezsuita kollegium. Titkolódzással, cselszövással és agyafurt furfanggal igyekeztek iskolánknál fenntartani azt a rendszert, a mely a tanító testületet akarat nélküli tömeggé, apró stréberek önző céljainak eszközévé s egyszerű, engedelmessé szavazó géppé akarta átfőrnálni.

De hát végre is hiába akarták a betegséget eltitkolni, a hosszú ideig rejtgetett sebek most ott ütöttek ki, a hol semmiféle szépítő szerekkel sem lehet elrejteni a világ elől a községi iskolánál uralkodó visszás állapotokat.

Már a megyei tanító egyesület közgyűlésén megnyilvánult a tanítók elégedetlensége, az évzáró vizsgák alkalmával pedig a komáromi községi iskolai tanítók felháborodása a maga valóságában kitört Lakatos Károly igazgató tanító ellen, a mit növelt az, hogy görcsösen bele kapaszkodott az igazgatói állásba, hogy az érdemes tanítókat megillető emeleti tisztséget a maga számára örök időkre megtarthassa. A mikor ugyanis megtudta, hogy a községi iskola tanító testületének csaknem egész összessége — mint arról röviden annak idején hirt adtunk — memorandumot nyújtott be Lőrinczy György tanfelügyelőhöz, hogy szabadítsa meg a tanítótestületet Lakatos Károlytól, — az csakhamar kieszközölte az iskolaszék összehívását, a mely neki bizalmat szavazott. Am de még ezzel nem elégedett meg, hanem hogy a jövőre is biztosítva legyen számára az igazgatói állás, Lőrinczy György kir. tanfelügyelő, ez a kamelion sietve árt a város törvényhatóságához, hogy az eddigi gyakorlattól eltérőleg sürgősen válassza meg az iskolaszéket. Lőrinczy György ur, a ki ezelőtt az iskola igazgató működését illetőleg nyíltan hangoztatta elégedetlenségét és ez iránt ellenszenvét sem titkolta, most szintváltoztatva kivetette számára a mentő horgonyt. Ugy az iskolaszék, mint az iskola

Ez egyszer még az utóbbira szánta magát, de elhatározta, hogy utoljára. Meg is mondta a fiúnak.

— Annak semmi értelme sincs, hogy keservesen szerzett vagyonomat oktalanul elpredáld. Ha meg nem becsülöd magad jöhetsz haza megyei irnoknak.

Azzal haza utazott. Félévig rendesen ment a dolog, de aztán ismét prezentáltak neki néhány váltót. Az öreg nyugtalanul járt fel s alá szobájában. Félóra után döntött, aztán kiment a vasutra és elutazott Erdélybe abba a városba, ahol a fia szolgált.

inkognitó érkezett, s még az este felkeresett egy hirhedt örmény uzsorást. Így szólt hozzá:

— Uram, akar ön rizikó nélkül készpénzben ezer forintot keresni?

A válasz igenlő volt. Még olyan uzsorás nem termett, aki hasonló ajánlatot ridegen visszautasított volna. Az öreg Voják kitétt az asztalra huszezer forintot és így szólt:

— Ezt a pénzt aprónként kölcsön fogja adni Voják István főhadnagy urnak, kinek felesleg szólva én vagyok az apja.

— Értem.

— Ugy kell intéznie a dolgot, hogy legalább hatvanezer forint áru váltót szerez tőle. Ha többet annál jobb.

— Értem.

— A váltók természetesen az én tulajdonomat fogják képezni. Míhelyt átadja, azonnal leolvasok önnek ezer forintot készpénzben.

— Meglesz...

Mindezt hamarosan írásba foglalták, s az öreg Voják haza utazott. Számítása egyszerű, logikus volt. Az uzsorás egyszerre fogja a váltókat perelni, s akkor ő megjelenik s beváltja a váltókat a főhadnagy anyai örökségének terhére. Így abból meg ment negyvenezer forintot, aztán kvietáltja a fiát, s otthon majd elbánik vele.

Egész nyugodtan várta a fejleményeket. Mintha üzletről lenne szó. Nem jó üzlet, de valamit mégis meg lehet menteni a kárból.

— Félév múlva ismét megjelent az erdélyi helyörségi városban az örmény uzsorásnál.

— Hogy állunk? kérdezte.

— Rosszul, hangzott a savanyu válasz.

— Hogy érti ezt?

— Ugy, hogy az ön fiának összesen ötszáz forintot tudtam kölcsön adni.

— És milyen váltót szerzett tőle?

— Ezer forintosat. Nem mertem többet kérni.

— Jól van. Csak várjunk.

De bizony hiába vártak. A főhadnagy nem jelentkezett az uzsorásnál. Mi lelte? kérdezte az uzsorástól aggodalommal eltelev.

Megtudta. A főhadnagy egy szegény leánynak udvarolt, s ez távol tartotta a zajosabb, költségesebb multságoktól. Ezt meg is irta az öreg Vojáknak. Így végezte levelét:

„Az ön fiával nem lehet semmire menni. Képzelve, a váltó lejáratánál háromszáz forintot fizetet a zsoldjából.“

Az öreg Vojáknak megcsillant a szeme. Ismét elutazott Erdélybe, ahol töviről-hegyire megtudta. Ki az a szegény leány, aki fia jellemét úgy átalakította.

Ugy intézte a dolgot, hogy a leánnyal négyszem között találkozott. Szegény árva leány volt, ki zongora leczkéből élt.

— Kisasszony, mondotta, a leányom zongoraleczkét óhajt önnél venni.

igazgató megbízása az új iskolai év kezdetéig terjed, ezáltal azonban siettek az iskolaszék választásával, mintegy meglepetésszerűleg vetették a választást a közgyűlés elé, anélkül, hogy a bizottsági tagok független gondolkodású része tájékoztatást szerezhetett volna, így sikerült azután taktikával elérni azt, hogy a régi iskolaszéket megtartsák és ezzel az igazgató megrendült állását biztosítsák. Így lett az iskolaszék és igazgató újból egymás képére és hasonlatosságára megteremtve, a mi a város polgárságának körében nem kis visszatetszést szült, a mikor a közönség az egészségesebb közéletnek minden téren való megnyilvánulását várta.

Az eseményeket vizsgálva sehogy sem tudunk megszabadulni attól a gondolattól, hogy itt az iskola, a tanügy, a népnevelés és a tanító testület érdeke nem egyesek személyi érdekeinek lett alárendelve. Hiszen az iskolaszék egy néhány tag kivételével az igazgatóval mindég együtt járták a szabad-elvűnek nevezett korszakban a dervis tánczot, fel sem tehető tehát, hogy most más célok vezetnék, minthogy egymást tovább is támogatassák.

Ámde városunk népnevelésének ügye, a gyermekes szülők érdeke s a tanítók függetlensége, nyugalma és békéje sokkal szentebb, mintsem azon egyesek keresztül gázolhassanak.

Csodálatos tehát, hogy a mikor városunk községi iskolájánál uralkodó rendszer tünetei már erősen mutatkoznak, laptársunk, a „Komáromi Ujság“ dicshimnusz zengedez a felett, hogy a város iskolaszéke iskoláink vezetését továbbra is Lakatos Károly „volt igazgató szakavatott vezetésére bízta“. — Mintha csak megrendelésre írta volna a dicséretet.

Mi úgy tudjuk, hogy az iskolaszék még nem ült össze és nem határozott; különben is az iskolaszék választása sem jogerős, tehát nem is rendelkezhetik. Ha pedig a régi iskolaszék — a mi most egy az újjal — határozott így, akkor sem állhat meg a dolog, a minek laptársunk olyan nagyon örül, mert ha az igazgató megbízása lejárt, ezzel együtt lejárt az iskolaszék megbízása is és

megbízást nem adhat; legfeljebb dicsérhetik egymást, mint az ilyen célra alakult asztaltársaság tagjai, a mi azután lehet izlés dolga, de nem a népnevelés érdeke. Az iskolaszék ha hozott volna is ilyen határozatot, a mibe kételkedünk, akkor se volna ennek semmi értéke sem.

Hogy a cikkíró szertelen dicsérettel halmozza el Lakatos Károlyt, ez lehet az ő egyéni megnyilatkozása, de, hogy az iskolaszék határozata a szülők megnyugvására szolgálja, annak a cikkíró semmi féle bizonyítékát sem tudja adni. Azt azonban szívesen elhiszük, hogy az iskolaszék „legnagyobb elismeréssel és hálával viseltetik“ Lakatos Károly iránt, ezen cseppet sem csodálkozunk, hiszen egy hajóban eveznek, de hogy az iskolázató szülők nagy összessége nevében micsoda jognál fogva beszél így a cikkíró, azt nem értjük! Ugyan kitől kapta erre a meghatalmazást? Talán Lakatos Károlytól!?

Talán azzal szolgált rá az iskola igazgató a szülők elismerésére és hálájára, hogy a mikor Jánossy Lajos, ez a tiszteletré méltó férfiú volt az ellenzék képviselőjelöltje, az ellenzéki szavazó polgárokat meg abczugolta és leköpkölte; avagy azzal, hogy a nemzeti nagy küzdelem legádázabb ellenségét, az országszerte hírhedtté vált Kubinyi Géza (†) meggyefőnököt másodmagával sietett üdvözölni, s az egész tanító testületet bele akarta vinni abba, hogy tisztelegjen az előtt, a kit minden alkotmányos érületű és hazafiasan gondolkodó polgár megvetéssel illetett! Az az érdeme, hogy sietett megelőzni, még a tanfelügyelőt is. Nagyon természetes, hogy a tanító testület felháborodással utasította el magától ezt a meggyalázó, hazafiatlan szerepet.

Hát kérdjük szeretettel a város minden józanul gondolkodó polgárától, minden iskolázató szülőtől, vajjon ez az a komoly megállapodott tanfelügyelő, a ki minden tekintetben hivatott egy nagyobb iskola vezetésére? A ki ellen a tanítói karnak állást foglalni megbocsáthatatlan bűn!

Hát olyan nyugodtan bizhatja rá a város közönsége az iskola vezetését és a szülők olyan bizalommal nézhetik gyermekeik okta-

tását, hogy ehhez még csak szólni sem szabad senkinek?

De magában a tanító testületben is oly nagy az elkeseredés, hogy a 20 tagból álló testületnek 14 tagja által aláírt memorandummal fordultak a tanfelügyelőhöz, hogy Lakatos Károly igazgatóságától szabadítsa meg. Hogy azonban a tanítók mit mondanak el a memorandumban az mindeddig titok. Kíváncsiak vagyunk hát mi van abban az emlékiratban, mik a tanítók panaszai, tessék nyilvánosságra hozni! Ne takargassák a bajokat, mert ez nem csupán a tanítók ügye, hanem a város közönségének és a szülőknek érdeke. Az iskolának nyitott könyvként kell a közönség előtt állani, az iskola szellemétől függ, milyen lesz a jövő nemzedék. Az iskola és tanügy nem taktikázásra való, sem cselszövésnek, sem kortes eszközök gyanánt nem szerepelhet.

A tanító testületben ismerünk önálló gondolkodású, nyílt, szókimondó, bátor férfiakat, csodálkozunk hát, hogy évek hosszú során át az iskola és a tanítótestület bajait fel nem tárták és orvosolni nem igyekeztek. Most ugyan megnyilatkozott az elnök, de ezzel még nem sokat tett az ügy tisztázására.

Itt a borotválás semmit sem használ, — a mitől a cikkíró olyan nagyon félti a maga becses bőrét. Itt gyökeres műtétet kell végre hajtani, ki kell vágni a kelevényt, még pedig minél előbb.

Hogy ennyire elfajult az iskola betegsége, annak jó részt maguk a tanítók az okai, mert segítettek leplezni a bajokat, egyszerűen beadták a derekukat. De hát legyen gerinczük és egyenesedjenek ki, mint azt minden önértetes embertől elvárjuk.

Augusztus 3.

Meg-megujul az emlékezet a nemzet dicső hőseinek nyughelyénél, szenthelyé avatta a hálás utókor honfiai kegyelete a haza védelmében, a szabadságért való küzdelemben elesett hősök sírját.

Hol a magyar szabadságharcz rettenthetlen bajnokai nyugosznak, hol a nemzet nagy fia elvérezték időtlen időig minden évben kihajt a szabadság virága. Azokból a sírok-ból a szabadság igéje szól felénk s nemzedékről-nemzedékre a késő unokáknak hirdetni fogja a honszerelmnek azt a végtelen nagyságát, a mely az ő szívüket hevítette; hirdetni fogja ama rettenthetlen bátorságot, a melylyel a haza védelmére keltek, a mikor az ellenség dúló hadai tiporták a honfivérrel megszentelt haza földjét s szentségtelen kézzel tépték szét a nemzet ősi szabadságát, szétrombolták, lábbal tiporták vérrel megpecsételt alkotmányt.

Ennek a földnek, melyet apáinknak oly sok vére öntözött minden göröngye, minden porszeme szent nekünk, de kétszeresen az ama hely, hol szabadságharczunk megdicsőült hősei, azok a félistenek nyugosznak, kiknek honszerelme, bámulatos harci tettei előtt leborul az egész világ.

Azoknak a vérzivataros időknél emléket, a szabadságharczban elesett honvédek sírját keleti fanatizmussal őrzi a hálás utókor, hisz az ő tetteik páratlanul állanak a világtörténelemben, a melybe karddal irták be, vérükkel pecsételték meg honszerelmük nagyságát.

- Kérem.
- De nekem egy kis skrupulusom van.
- Mi az?
- Azt hallottam hogy önnek egy fess főhadnagy udvarol.

— Bocsánatot kétek, mondotta a leány energikusan, ahhoz senkinek semmi köze, s ha ön kétkedik tisztességembem...

— Isten ments! De a világ, tetszik tudni, a világ. Egész más ha az a főhadnagy a völegénye lenne...

- Nem lehet...
- Miért?
- Nincs pénzünk letenni a kaucziót.
- S ha volna pénz a kauczióra, megtartaná az eljegyzést.
- Rögtön.
- Bizonyos ön abban?
- Egész bizonyos.

Az öreg a zsebébe nyult, s kiolvasott az asztalra huszonnégyezer forintot.

— Nohát itt a kauczió, tessék hozzá menni:

A leány arcza hirtelen kipirult. Nem tudta elképzelni hirtelen, hogy mi történt. Az első impulzusnak engedve, sértődötten mondotta...

- Uram, önnek nincs joga...
- Az ötög közbe vágott...
- Kérem, kérem, semmi sértegetés. Ilyen közeli rokonok között...
- Közeli rokonok?
- No igen én vagyok tudniillik az István apja.

Még az este az öreg Voják leszámolt az örmény uszorással.

— Önnek alku szerint összesen ötven forint jár.

- De kérem...
- Ja miért nem ügyeskedet?
- Az uszorás zsebvágta az ötven forintot és szomoruan rázta a fejét.
- Nem mennek az üzletek, sehogysem mennek...

Azt a néma, de mégis ékesen szóló márvány emléket is, a melyet az *ácsesi csatában* elesett honvédek sírja fölé emelt a honfiai kegyelet, a hazaszeretet glóriája veszi körül. Az a hideg márványoszlop minden évben felgyújtja, lángra lobbantja a honfiai lelkesedés szent tüzét. A visszaemlékezéssel élesztjük el-elszunnyadó honfiai érzelmünket.

Nagy szükségünk van arra, hogy az ő szellemükből merítsünk erőt a jövő munkájához, hogy a késői nemzedék az ő dicső tetteikből tanulja meg, mint kell küzdeni a hazáért és a nemzet szabadságáért.

Az ácsi honvédemlék ama szent hely nekünk, hova városunk hazafias közönsége évről-évre elzarándokol és leteszi a megemlékezés koszoruját.

Közeledik augusztus 3-ika, az ácsi csata évfordulója, ne mulassza el városunk hazafias és lelkes polgársága most se a kegyelet adójának lerovását; vigyük el mindnyájan a megemlékezés virágait s az ő szellemüknél erősítsük meg szívünket, hiszen mindenkor olyan nagy szükségünk van erre.

Ne feledkezzünk meg a szabadság hőseiről s ápoljuk az ő emlékükről érzett kegyeletünket. A békés munkálkodás idején is tekintsünk vissza a múltba, hogy annak eseményeiből szerezhessünk okulást a jövőre.

H i r e k.

Tisztelettel kérjük vidéki és helybeli előfizetőinket, akiknek előfizetésük már lejárt, sziveskedjenek előfizetéseiket megújítani vidéken az illető postahivatal útján, helyben pedig a kiadóhivatal nyugtája ellenében. Vidéki előfizetőinknek az előfizetési díj könnyebb beküldhetővéget, lapunk múlt számához postautalványt is mellékelünk. Azoknak kik lejárt előfizetésüket Augusztus 1-ig meg nem újítják lapunk küldését ezennel beszüntetjük.

— **Hogy áll a főgymnasium ügye.** Állandó kérdés gyanánt áll előttünk, vajon mily stádiumban van a főgymnasium ügye, s minél jobban közeledik az az idő, a mikorra a főgymnasium tervének el kell készülni, hogy az V-ik osztály az idén megnyílható legyen, annál nagyobb érdeklődéssel fordul e kérdés felé városunk egész lakossága, de különösen azok a szülők, a kiknek gyermekei az V-ik osztályba lépnek. Mert attól függ, hogy miként határozzanak gyermekük tanítására nézve, hogy megnyílik-e itt az V-ik osztály. Ebben az esetben felszabadulnak egy nagy gondtól, ellenben már most aggódniok kell arról, hogy idegenben miként lesznek képesek taníttatni gyermekeiket s vajon el tudják-e viselni annak

költségeit. A kik most az V-ik osztályba lépnek azok végleg elesnek attól, hogy iskoláikat idehaza végezzék be. Minthogy minden tekintetben nagy érdeke fűződik városunknak e kultur intézmény mielőbbi létesítéséhez, azért felszínen tartjuk e kérdést. Nem tudjuk ugyan mennyire haladt előre az építés ügye, ép ez okból a főgymnasium ügyében kiküldött bizottságtól várjuk, hogy megnyugtassa a közönséget s működésének és eljárásának eredményét hozza köztudomásra. Augusztus 15-ike oly közel van, hogy egyetlen pillanatot sem szabad a bizottságnak elveszteni, hanem folyton szorgalmaznia kell a terv elkészítését. Élénk érdeklődéssel várjuk tehát a munka bevezetését. Azt hisszük a bizottság tudatában van annak, hogy mily nagy felelősség hárul rá ebben az ügyben.

— **Orvosszövetség közgyűlése.** Az országos orvosszövetség komáromi fiók egyesülete e hó 20-án tartotta meg közgyűlését *Farkas Benő* dr. vármegyei tisztifőorvos és az egyesület elnökének elnökelete alatt. Az egyesület tagjai szép számmal jelentek meg a közgyűlésen. Az elnöki előterjesztésekkel kapcsolatban *Farkas Benő* dr. szép emlékbeszédet tartott *Bányai Lipót* dr. elhunyt városi főorvos felett. Az általános tetszéssel fogadott emlékbeszéd után a tisztújításra tért át a közgyűlés. Miután *Farkas Benő* dr. az elnöki tisztség alól kérte magát felmenteni, ez óhaj előtt meghajolva a közgyűlés, elnökké *Berenes László* dr. vármegyei tb. főorvost, alelnökké *Gaál Zsigmond* dr. városi rendőrorvost, pénztárnokká pedig *Varga Miksa* dr.-t választotta meg.

— **Dalegyesületi estély.** Dalegyesületünk legközelebbi nyári táncestélyét — mint értesülünk augusztus hó 4-én tartja meg. Az estélyre ugy a vegyeskar, mint az ujonnan szervezett zenekar serényen készülődik. A Dalegyesületben élénk élet folyik s a régi szép napok elevenednek fel. Az estély az előjelekből ítélve felette látogatottnak ígérkezik.

— **Utóállítás.** Az idei fősorozástól, mely a legnagyobb mezei munka idejére esett nagyon sok hadköteles elmaradt, ezek közül a múlt hét végén, pénteken és szombaton Komáromban megtartott utóállításra, hetven állítás köteles jelentkezett. A vizsgálat során az anyag nagyon gyengének bizonyult; a bizottság 70 legény közül csak hetet talált alkalmasnak.

— **Tanfelügyelő és iskolakönyvek.** *Lőrinczy György* kir. tanfelügyelő ur, a nagy protektor megint erősen működik, újra elemében van, működési körét most még nagyobb tere terjesztette ki. Eddig „komáromi fiút” ajánlott a komáromiaknak, győri fiút a győrieknek, ezuttal budapesti könyvtáradókat és iskola könyveket protegál a komáromi községi iskolánál. Nagy buzgóságot fejt ki ugyanis a nagy tanferhu az iránt, hogy a községi iskolánál az államnyomda által kiadott tankönyvek helyett a *Singer és Wolfner* budapesti könyvkiadó cég által kiadott, illetve kiadandó tankönyvek használata hozassék be. Ez a protegálás első tekintetre semmi feltűnőséget nem árul el, mélyebben vizsgálva azonban komolyabb jelentősége is van. Az államnyomda által kiadott iskolakönyvek lehető olcsók, a *Singer és Wolfner* kiadványai ellenben drágábbak s a kettő között meglehetősen árkülönbözet mutatkozik, a mi a szegényebb szülőknél nem maradhat figyelmen kívül. A mennyiben a tankönyvekre nézve három év kötetnek ki a községi elemi iskola szükség-

leténél az ár 3200 koronával tenne ki többet mint eddig s még ha a szegény tanulók részére adott ingyen könyveket leszámítjuk is 3000 korona lenne a különbség. De azért tanfelügyelőnk esősen protegálja az ő kedves kiadóját, sőt értesülésünk szerint mozgásba akarja hozni a város közgyűlését is. Előre is figyelmeztetjük hát a bizottsági tagokat a sakkhuzásra, nehogy a szegény szülők fizesék meg a dolog árát. Azt mi nem is kutatjuk, hogy a tanfelügyelő és iskolakönyvek között van-e annyi rokonvonás, mint az agyvelő és haj között. A mennyiben szüksége áll elő, annak idején a dologgal bővebben fogunk foglalkozni.

— **A pénzügyminiszter és az adóemelések.** Az ország több kereskedelmi és iparkamarája, köztük, mint megirtuk, a győri is, panasszal fordult a pénzügyi kormányhoz a kisiparosok adójának megokolatlan fölemelése dolgában. E panaszok alapján *Wekerle Sándor* pénzügyminiszter megbízta *Szabó Károly*, *Exner Kornél* dr. és *Hell István* miniszteri titkárokat, hogy az egyes kamarák székhelyein a miniszterium adóügyi szakosztályának utasításai értelmében vizsgálják fölül az adókievető bizottságok működését. A miniszteri megbízottak tapasztalataik eredményéről azonnal jelentést tesznek a pénzügyi kormánynak, mely a további intézkedések megtételét e jelentésektől, tette függővé.

— **Kiváltságos iparosok.** Nem egyszer tapasztaltuk, hogy a város részére szükséges munkák készítésénél egyes iparosok vagy szállítók kiváltságokban részesülnek. A város szükségleteinek szállítására nézve nem köt szerződést, nem tart árlejtést, hanem egyes munkákat esetről esetre készíteti el annál, a ki neki jobban tetszik. Ez az eljárás ellenkezik a hatóságoknál általában követett gyakorlattal, de ellenkezik a város gazdasági érdekeivel is, különösen ellenkezik akkor, a midőn a munkák kiadásában egyes kiválasztottak részesülnek. Első sorban nincs a város állandóan biztosítva a munka szállításáról, másodsorban nincs biztosítva arra nézve, hogy szükségleteit a legelőnyösebb árban kapja meg s így a takarékosági elv betartása sem ellenőrizhető. Bár elhisszük és a gyanunak még gondolatától is távol állunk, de az ily eljárás alkalmat nyújthat arra, hogy az egyik iparos előnyöket élvezzen a másik rovására, hogy bár előnyösebb áron készítené el a szükséges munkát nem juthat hozzá, — míg a másik nagyobb ár mellett is megkapja; habár mindegyik egyenlő arányban viseli a város közterheit. Ugy tudjuk, hogy a város, a részére szükséges nyomdai munkákra nézve szerződést nem kötött, hanem azokat esetről esetre rendeli meg, eddig ugyan egyik másik nyomdát is részesítette néha a munkában, utóbb azonban ettől a gyakorlattól eltértek a városháznál s egy helyen rendelik meg. No hát ezt nem tartjuk helyesnek és nem hagyhatjuk szó nélkül, mert azt a látszatot viseli magán, mintha egyik másik iparos különös kiváltságokat élvezne, holott egyforma arányban fizeti a pótdót. Ha már árlejtés útján e munkálatokat nem biztosította, akkor a munkát aránylagosan ossza meg az iparosok között és egyformán mozdítsa elő megjelölésüket. Ne zárja el senkitől a kenyérkeresetet. Mert hisz csak nem így akarják megfizetni a városháza a kaszinózás díját. Ajánljuk e kérdést az illetékes tényezőkhöz figyelmébe.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

— **Érdekes nagyobbitás.** Augusztus havában a „Pannonia“ kibővíti eddigi üzletágait egy újabbal könyvkötéssel. Értesülésünk szerint ez új üzletágát a cég erősen fogja kultiválni, s e célnak megfelelően is rendezkedik be. A sok apró kézi szerszám s gépezet mellett 6 nagy segédgép is fog a könyvkötészetben működni. A gépek közül különösen a legújabb rendszerű nagy aranyozógép válik ki, amely gázfűtésre lesz berendezve, s a legfinomabb aranyozási munkálatok is könnyen végezhetőek vele. A berendezés után itélve a könyvkötészet e szakmában a környék egyik legnagyobb műhelye fog lenni, s így különösen nagyobb, illetve tömegesebb munkák azonnali szállítására is vállalkozhatik. Az árak nagyon mérsékelten lesznek összeállítva s így a cég valószínűleg ez új vállalatát is csakhamar közkedvelté fogja tenni.

— **Az Ujenczok kiképzése.** Az ujenczok kiképzése a hadügyminiszter rendelete szerint a nyári hónapokban reggel 4—7, d. u. 4—6 óra között tartandó. Egy másik rendeletében szigorúan meghagyja, hogy az ujenczokkal a leghumánusabban bánjanak, nehogy megismétlődjenek az előző években annyira megsaporodott öngyilkosságok.

— **Kamarai tagválasztás.** A győri kereskedelmi és iparkamara nagyigmándi alkertületében 1—1 rendes és 1—1 póttag választása a kereskedő kültagokra nézve augusztus 7-én, az iparos kültagokra nézve pedig aug. 8-án fog Kisbér községházánál megtartatni.

— **A póttartalékosok kedvezménye.** A családfőntartók és az okleveles tanítók tudvalevően kedvezményt élveznek amíg a család következő férfitagja a 18 évet be nem tölti, illetőleg a tanító állás nélkül marad. A honvédelmi miniszter leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, hogy utasítsa a közigazgatási tisztviselőket, hogy amennyiben a nyilvántartásuk körébe tartozó hadköteleseknél az említett okokból a póttartalékosok kedvezmény megszűnnék, azt azonnal jelentsék be az illetékes hadkiegészítő parancsnokságnak. Ezt azért vezették be most, mert igen gyakran megtörtént, hogy a katonai hatóság akkor értesült a kedvezmény megszüntéről, amikor a védkötelezettségi idő letelt és így az illetőt már nem lehetett behívni szolgálatra. Különben az új utasítás szerint, ha a védkötelezettségi idő lejárt, az illető póttartalékosnak, amennyiben a kedvezmény megszünt, utána kell szolgálni az elmulasztott időt. Ezért kívánja a honvédelmi miniszter, hogy a közigazgatási hatóságok a kedvezmény megszüntéséről gyorsan értesítsék a hadkiegészítő parancsnokságokat, hogy azok a behívás iránt azonnal intézkedjenek.

— **Vendéglősök a közönségért.** A komáromi vendéglősök, kocsmárosok és kávéscsapatársulata nem kis szolgálatot tett a közönségnek, a mikor szikvizelőállító szövetkezetét megalakította. Hogy a közegészségügyet és tisztaságot mily mérvben mozditja elő az most tünik ki, a mikor szikvizgyára teljes tüzében van s a közönség igényeit teljesen kielégíteni iparkodik, épügy mint a szövetkezet tagjainak szükségleteit. Felszerelése egészen megnyerte már a közönség tetszését, a mely máris a szövetkezetnek nyújt előnyt s szikviz és ásványviz szükségleteit itt iparkodik beszerezni. A mint tudjuk a szövetkezet a vendéglősöknek és itatmérőknek még szívesen bocsát részvényeket is rendelkezésükre.

— **Drágula a szén.** A magyar szénbányák szeptemberben tözsdei hírek szerint, a szénárak 10%-os emelését tervezik. Illetékes oldalról a hirt megerősítik, csupán az emelés mérvére nézve jelentik ki, hogy e tekintetben még nincs végleges megállapodás.

— **Egészségtelen utcák.** Haszontalan dolog nálunk az utcák rendezéséről beszélni, minden panasz, minden feljajdulás süket fülekre talál, de úgy vagyunk már vele mint a szerencse-játékos, hátha megfordul a szerencsekerék. Sokszor felemeltük már szavunkat az utcák rendezetlensége és botránys állapotai miatt, a Molnár, Szegfű, Tolnai, Pandató s több kereszt utca rendezetlensége nem csak szembeszökő, hanem egészségtelen is. A nyílt csatornában az egyes háztól kifolyó szennyvíz ott rothad s megfertőzti a levegőt, a lakásokat lehetetlen szellőztetni a rothadó csatornából kiáradó bűz miatt. A közgyűlés is foglalkozott az utcák rendezésével, a határozatot azonban nincs aki végrehajtsa. Utmesteri állást is rendszerezett a város, de az utcák botránys állapota nem változott, pedig a nyílt csatornák kevés költséggel, egy kis gondal rendezhetőek volnának. Érthetetlen hogy az utcák tisztántartására az egészségügyi hatóság semmi gondot nem fordít és egykedvűen nézi, mint veszélyeztetik a piszkos csatornák a város egészségügyét. Végre is tegyen valamit a város az utcák rendezésével és gondoljon az adófizető polgárok egészségére és a köztisztaságára is.

— **Szerencsétlenség.** Folyó hó 22-én Bóday Imre tatai fűszerkereskedő tanoncz Tata község határában pajtása fegyverével varjut akart löni a bokrok között. De vigyázatlanága folytán elesett és a lövedék bal lába alsó szárába hatolt. Most az „Ember-szeretetben“ ápolják.

— **Kintornázók.** Vigan szólnak a város utcáin a zongora verklék, hangjuk felveri a forró nyári délutánok csendjét és az erős, markos legények háborítatlanul adóztatják meg a közönséget. Egy ízben már megrendszabályozta a rendőrség a kintornásokat és eltiltotta a munkaképes egyéneket a házaló-verklizéstől s csakis a munka és keresetképtelneknek adott engedélyt a házalásra, most azonban ismét arany napokat élnek a munkakerülő, a legszorgosabb munkaidőben ellepik a várost zongora verklükkel s dologtalanul élnek, amikor minden munkakész megtalálja a foglalkozást és mindegyikre szükség van. Felhívjuk rendőrségünk figyelmét a kintornásokra, már csak azért is, mert e munkabíró zongora-verklékek a nyomorultak szájából veszik ki a kenyeret.

— **A honvédségi bakancsszállítások.** A magyar királyi honvédség jövő évi lábbeli szükségletéből a kispárosoknak fenntartott rész elosztása dolgában csütörtökön volt a szokásos értekezlet a kereskedelemügyi minisztériumban, Szűry János miniszteri osztálytanácsos elnöke alatt. Az értekezleten képviselve voltak az aradi, budapesti, brassói, debreczeni, győri, kolozsvári, marosvásárhelyi, nagyvárad, pozsonyi, soproni, szegedi, temesvári és zágrábi kamarák, az Országos Ipar-egyesület és az Országos Központi Hitelszövetkezet. Felosztásra került ezuttal 16.420 pár bakancs, a melynek felosztási tervezetét, a beérkezett ajánlatok és dr. Andor Endre előadó javaslata alapján állapították meg: A győri kamarai kerület kapott 600 párt.

— **Elveszett váltó.** E hó 11-én a tatai piacon Rovács József Rovács Józsefné és Karsai József mocsai lakosok által aláírt 40 filléres kitöltetlen váltó elveszett. Felkéretik a megtaláló, hogy azt a rendőrkapitányságnak adja át.

— **Baleset.** Folyó hó 19-én Tolnay János városi utkaparó az Erzsébet-szigetről hazajövet, a kocsirol oly szerencsétlenül esett le a Molnár-utca táján, hogy e hó 24-én agyrázkodás következtében meghalt.

— **Talált itóka.** A rendőrkapitányi hivatal közhírré teszi, hogy Petőcz János marczelházai lakos e hó 22-én a Hetényi községhez közellevő Ószi majornál egy 1/2 akó hordó sört talált, mely valószínűleg a bátorkezi sörgyárból származott. Tulajdonosa kellő igazolás után a sört a rendőrségnél átveheti.

— **Drágula a fehérenemű.** Bécsi értesítés szerint az uri fehéreneműben augusztus 1-től jelentékeny drágulás várható. Az áremelést azzal indokolják, hogy a gyapot és czérna ára az utóbbi időben nagyon felszállt s legutóbb még a fehéritők kartelje is megdrágította az árakat. Ennek tudható be az is, hogy Németországban hamarjában kétszer is beállott az áremelkedés a férfi fehéreneműben.

— **Baleset.** 20-án este 10 óra tájban az Orsova gőzös több uszályt vonatott Buda-pestről Komárom felé. A Vágduna torkolatánál a vihar a 6558. sz. uszályon levő nagy vízmentes ponyvát a fedélzetről felkapta; hogy a vihar a ponyvát a Dunába ne sodorja, az uszály kormányosa, Kovács István a ponyva után futott. Eközben nem vette észre, hogy az uszályon a raktár ajtó nyitva van, futás közben az uszály fenekére esett, ami által a fején és balszemén súlyosan megsérült.

— **Talált tehén.** 17-én Füzítő pusztán egy kékeszörű csákószarvu magyar tehenet találtak. Igazolt tulajdonosa a tartásdíj ellenében Ószöny községházánál átveheti. Ha a tulajdonos nem jelentkezik, az állat nyilvános árverésen el fog adatni.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. — Kérjünk határozottan *Ferencz József* keserűvizet.

— **A Pesti Napló új karácsonyi ajándéka.** A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakincseinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, némesen diszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény számba ment a könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb, értékesebb c. zsmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékol adja előfizetőinek. A Pesti Napló idei ajándéka, az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállításá fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötet külömb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől egyig remek díszművek voltak. A Pesti Napló idei ajándékönyve a Rákóczi Album lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökeres irodalmi és művészeti díszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünnepeit, és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélységes hangulatait,

Mit igyunk?

Az elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvizet, a mohai

Vegyvi vizsgálatok s ajánlatok az Agnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszerre tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kéty, dr. Stamborszky, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gebhardt, dr. Balogh, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Scipiadés, dr. Moravcsik, dr. Glazer, dr. Markosfalvi, stb-ektől, a kik az Agnes-forrást a legmelegebben ajánlották: ideges gyomorhajoknál, chronikus gyomorhurutoknál, főleg karlsbadi kura után, csontlágylásnál, angolkóránál, vese- és hólyagbetegségeknél, étvágytalanságnál, vészegénységnek, mint óvószert fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Háztartások számára másféltérsnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szódaviznél s olcsóbb; hogy az Agnes-forrás vizét a legszorgonyabb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismerhető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. Főraktár: Ziegler Albert urnál Komáromban.

ÁGNES.

forrást, mert feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó **Kedvelt borviz!** savanyúviz; **dús szénsavtartalmánál fogva** nemcsak **biztos ovószert fertőző elemek ellen,** hanem a benne foglalt **gyógysóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek.**

dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészeté és izzó muzsikája. A dalmokot és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képben, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort. Nagyszabású festmények, első-rangu ilusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több színnyomású képben fog remekelni. E diszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet első-rangu mesterére bizzák. Hadd teljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is. Ezt az új páratlan diszú ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapesten, VI., Andrássy-ut 27.

Felelős szerkesztő: **Berínkey Bálint.**

Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia** könyvnyomda

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A „Komáromi faiparosok hitel és termelő szövetkezete“ a még raktáron levő faanyagot, körülbelül 8000 korona értékben **augusztus hó 5-én délelőtt 10 1/2 órakor** a legtöbbet ígérőnek részletenként is elfogja adni.

A „Komáromi faiparosok hitel és termelő szövetkezete“
— felszámolás alatt. —

Forgalmas utcában egy üzlet-helyiség **augusztus 1-re kiadó.** Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Asztal tüzhely jó masziv és szép (konyhadisz) eladó. **Brezánszky,** Komárom-Ujváros, pályaudvar.

A Cook és Johnson-léle
amerikai
szabadalmazott

tyúkszem gyűrű

(törvényileg védve)

ma az **egyedüli szer,** mely az oly **borzasztó tyúkszem** fájdalmat azonnal megszünteti és még a **gyökerét is eltávolítja.**

Ma a világ legjobb szere.

Minden szenvedőnek ajánlható.

1 drb 20 fillér, 6 drb 1 korona.

Kapható Komáromban:

a **Szerecsen** gyógyszerárban,
a **Salvator** gyógyszerárban
és **Kovásch** öröksele gyógyszerárban
s a monarchia összes gyógyszerárjaiban.

Személy hitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, lelkészek-, udvari-, állami-, megyei- és magántiszviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, **nyugdíj jogosult hölgyek, kereskedelmi alkalmazottak** és magánosoknak 1/4—25 évig terjedő időre heti, havi, 1/4—1/2 és egész évi tőkekamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris- bécsi enqueté értelmében tőkésítjük a jövedelmet.

4 %! 4 %! 4 %! 4 %!

Jelzálog hitel!

300 koronától feljebb I., II. és III. helyre földek, városi- és vidéki házak, nyaralók, **gyárak, fürdő épületek, malmok, ásványvíz és egyéb források és kőbányákra** a becsérték 3/4 részéig.

Építési hitel!

Építésfélben levő ingatlanokra **2—3 részletben,** oly arányban, a mily arányban az építkezés előre haladt!

Bank és magánadósságok convertálása!

Váltó- és tárczahitel! Visszleszámítás és váltócsere kereskedőknek!

Készítünk tervezeteket különféle ujonnan alapítandó vállalatokról, valamint finanszírozuk is ezeket. Elvállalunk technikai és geológiai véleményezéseket hites szakértők által; foglalkozunk fennálló vállalatok részvénytársasággá való átalakításával.

Előnyösen! **Solid** alapon és **gyorsan** eszközöljük mindezen fenti műveleteket első-rangu belföldi és **páris-londoni** intézetek által.

Elsőrendű ajánlatok!

Kérjen prospectust!

Válaszbélyeg melléklendő!

MELLER L. EGYED

Budapest, V., **Koháry-utca 19/b.**

165 féle komáromi képeslap **165**

Kapható a „Pannonia“-ban **Baross-u. 74.**

A Statsbenhof, Südbanhof, a cs. és k. Arsenal, az ideális **Mária József** park közelében. Remek :: park, tó, sziget, hid, barlang s vízeséssel. :: **Tiszti szállások.** 200 kényelmes szoba 2 koronától feljebb. Különlegessége: nagyobb beszállásolás akár butorozott avagy butorozatlan szobákba is.

À propos!

Szenved ön hajhullásban? avagy korpás-e a feje? Ha igen úgy tegyen azonnal kísérletet a világhírű **Steckenpferd-féle**

Bay-Rum-mal tulajdonos **Bergmann & Co.** Dresden és Tetschen a/E. azelőtt Bergmanns eredeti Schampoving Bay-Rumja (2 törpével). Ön hamarosan meg fog győződni ami rendkívüli hatásról a mellyel ezen első rendű hajviz bir. **Kapható 2 K. s üvegekben.** Kovách Arisztid öröksele gyógyszerárban **Komárom.**

Makulatur papir
különként

7 kr.-ért kapható a „Pannonia“ könyv- és papir- kereskedésben, Baross-u. 74.

A PESTI NAPLÓ ÚJ KARÁCSONYI AJÁNDÉKA.

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakincsének gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen díszesen formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacra. Nálunk szebb, előkelőbb, értékesebb diszmnak nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékol adja előfizetőinek. A Pesti Napló idei ajándéka az **1906. évi karácsonyi albuma** meg fog felelni a Pesti Napló diszmnakái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy **kiállításra fényével felül fogja múlni a megelőző évi kiadványokat.** Minden kötetje különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyik remek diszmnak voltak. — A Pesti Napló idei ajándékkönyve.

RAKÓCZI ALBUM

lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészi diszmunak lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünnepnapjait és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélyszéges hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészeté és izzó muzsikája. A dalmokot és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képben, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.

Nagyszabású festmények, első-rangu illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több

színyomatu képben

fog remekelni. E diszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet első-rangu mesterére bizzuk. Hadd teljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új páratlan diszú ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül

minden új előfizető is,

aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a

PESTI NAPLÓ kiadóhivatala, **Bpesti, Andrássy-ut 27.**

ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. — Mutatványszámot szivesen küldünk.

Alulírott felhívom a nagy-
rabecsült építő közönség b.
figyelmét

építési irodámra.

Komárom-Ujváros || Telephon szám
Igmándi-ut. || 111.

Teljes tisztelettel

Hajagos Andor

építész és okl. építőmester.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ség b. tudomására hozni, hogy Megye-utca
572. szám alatt lévő jó hírnévnek örvendő

selyem, kelme festő és vegytisztító intézetemet

Klapka-tér 139. szám, Fektor-féle czukrázda
melé helyeztem át.

Megemlítem, hogy üzletem és műhelyem
a legmodernebb alapon lett átalakítva és meg-
nagyobbítva s így a nagyérdemű közönség
legmesszebbmenő igényeinek is képes vagyok
megfelelni.

Festésre vagy tisztításra elvállalok min-
dennemű **uri-, női és gyermekruhákat, csipke
és tunisz függönyöket, bútorszöveteket, nap-
ernyőket, keztüket** és mind e helyen fel nem
sorolt, de e szakmába vágó munkákat a leg-
jutányosabb árban és a legszebb kivitelben.
Festek vagy vegyileg tisztítok.

Vidéki megbízásokat a legrövidebb idő
alatt eszközölök.

Szives pártfogást kér

Milus János,

selyem, kelme festő és vegytisztító
Komárom, Klapka-tér.

Műhely: Nádor-utca 112. szám.

Földbirtokos és gazda urak!

Van szerencsém tudomásul
adni, hogy a legjobb minőségű
zsák és mindennemű **ponyva el-
adását** és **kölcsönzését** a legjutá-
nyosabb árak mellett eszközölöm.

Gazdasági lópakrocok is nagy
választékban legolcsóbban kaphatók.

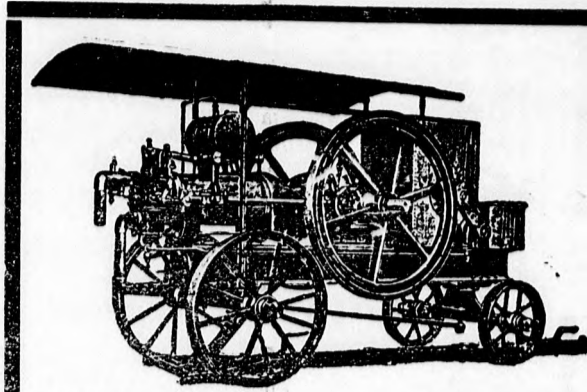
Kívánatra árjegyzékkel készséggel
szolgálók.

Teljes tisztelettel
Grünwald Lajos,

zsák ponyva és lópakroc raktára.

Komárom, Baross-utca 76. szám.

Maitz-féle sörcsarnokkal szemben.

Cséplési és gazdasági célokra
legjobban bevált

Benzin motorok

Ipari és malomhajtásra

legolcsóbb üzemű

Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:

BECK ÉS GERGELY

motor és gépgyárában

Budapest, 5., Váci-ut 12 sz.

Jelzálog Hitelügyi Intézet, Komárom.

Törlesztéses kölcsönök!

Van szerencsénk a „Nagyszebeni Földhitelin-
tézet“ kizárólagos képviselőjében a t. háztulajdonosok és föld-
birtokosok szives tudomására hozni, hogy a pénzügyi viszonyok alaku-
lása folytán

törlesztéses kölcsönök

ujabban a következő kamatlábak mellett engedélyeztetnek:

**1000 koronától 30.000 koronáig terjedő köl-
csönöknél évi 4 1/4 % alap kamatra 30.000
koronánál magasabb kölcsönöknél évi 4% alap
kamatra.**

A kölcsönök **készpénzben** fizettetnek ki! Magasabb
kamatu kölcsönök konvertáltnak. — Minden ügy két hét alatt
elintéztetik.

Tisztelettel

Jelzálog Hitelügyi Intézet, Komárom

Vármegye-utca, 345. sz. (Megyeház mellett.)

Gyümölcs és szőlő sajtók,

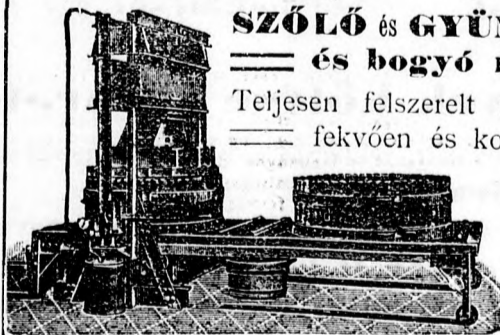
„HERCULES“ folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és
nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantaiva.

Hydraulikus sajtók

különösen magas nyomás és
nagy munkaképesség elérésére.

SZŐLŐ és GYÜMÖLCSÚZÓK és boggyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek
fekvően és kocsira szerelve.

Lé-sajtólok és gyümölcslé ké-
szítésére szolgáló boggyórlók.

Aszaló készülékek gyümölcs és fűzelék aszalására,
gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezeti

szabad. önműködő „Syphonia“ permetezők, hordoz-
hatóan és kocsira szerelve a szőlők és fák

permetezésére, a szegecs és tormáncs, valamint a vértetű kiirtására; szőlő ekék gyártatnak
és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfart Ph. és Társa

gazdasági gépgyárai, vasöntődéje és ekegyára által

Bécs, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 560 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárusítók kerestetnek.

nélkül ne együnk levest.

CSEKÉLY
Részletfizetésre
szállítunk

Grammofonokat Hangszereket
elsőrangú minőségben, kitűnő felvételi lemezekkel.
Fonográfokat 60 koronától felfelé.
Démákkódó és forgatható hangszereket kicserélhető fémhangjegyekkel 25 koronától felfelé.

Hegedűket CITERÁKAT
elsőrangú gyártmányokat mindenféle változatban.
Mély hegedűket, gordonkákat, mandolinokat és gitárokat legolcsóbb árakon.
Hűros hangszereket, hegedűket, mandolinokat, gitárokat stb. 20 koronától felfelé.

Goerz triéder binoólik, színházi és tábori lámpások.
Arjegység ingem és bérmentes.

Aufrecht és Goldschmied hangszer osztálya
Budapest, VI., Andrássy-út 17.
Képviseletű berendezések.

EHRENTHAL SÁNDOR

férfi szabó. — Komárom.

Ajánlja magát minden időnyre mindennemű

férfi, fiu és gyermekruhák

legizlésebb szabás s legolcsóbb árak melletti elkészítésére.

Szabadságolando katonák előzetes megrendelés esetén külön 20% árengedményben részesülnek.

EHRENTHAL SÁNDOR

Kisbaross-utca Komárom.

Ve olvassa!

hanem azonnal tegyen kísérletet a közismert Steckenpferd-féle Liliomtejszappannal
Bergmann & Co.
Drezda és Tetschen a/E.
azelőtt Bergmanns Liliomtejszappan (2 törpével) mely megóvja arcát hófehér szeplőmentesnek, s gyengéd finom színtűnek.
Kapható 80 fillérről.
Kovács Artisztik örökösél győgszerzetárában Komárom.

Könyvkötészet megnyitás.

Ezennel tudatjuk a m. t. közönséggel, hogy augusztus havában városunkban egy **modern könyvkötészetet** nyitunk. Előrebocsátjuk hogy könyvkötészetünk e szakmában a **környék egyik legnagyobb** s legszámottevőbb **intézete** lesz. **Felszerelése a legújabb rendszerű gépekből** lesz összeállítva. Könyvkötészeti **munkák** ugy egyesektől mint hivataloktól esetleg nyomdászoktól s könyvkereskedőktől is **a legjutányosabb áron** lesznek **elfogadva** s a működésben levő **6 drb.** nagyobb **segédgép** felhasználásával azonnal is szállítva.

Egész könyvtárak egyöntetű **bekötését** ugy aranyozással mint annélkül **kiváló olcsó árért** fogjuk eszközölni.

Egyes könyvek kötése 10 kr.-tól feljebb.

Műdomborítások, aranyozott reklámtáblácskák s diszalbumok, minőség s mennyiség szerint **rendkívüli olcsó árak** mellett fognak készítettetni.

Midőn ezt szives tudomásra hozzuk, egyben felhívjuk a figyelmet a már **működésben lévő** de teljesen **ujjonnan felszerelt könyvnyomdánkra**, a mellyel a legkényesebb igényeket is kielégítő **bármely nyomdai munkát azonnal** a legpontosabb elkészítéssel **szállíthatunk**. — Kivánatra postafordultával árajánlattal is szolgálhatunk.

Szives pártolást kér

„PANNONIA“ könyvnyomda-, könyv- és papirkereskedés
KOMÁROM, BAROSS-UTCZA 74. SZÁM.